

De positie van Flevoland in het stedelijk netwerk van Nederland

Op 13 juni 2018 sprak Pieter Tordoir, hoogleraar planologie aan de Universiteit van Amsterdam in het provinciehuis van Flevoland over zijn analyse van de rol van Flevoland in het stedelijk netwerk van Nederland.

Nu denken we allemaal heel precies te weten hoe dat in elkaar zit maar Pieter Tordoir wist ons toch een aantal keren stevig te verrassen. Zo denken we altijd dat de polder vooral een overloop is voor de Metropool Regio Amsterdam. Dat de relatie met het Amsterdamse dus het meest belangrijk is. Tordoir liet ons zien dat Flevoland in aansluiting op het "economische powerhouse" van de A1 en A28 zone eigenlijk precies ligt in een gebied waar de economische dynamiek het grootst is. Dat daardoor de relaties met de Veluwe en de regio Zwolle sterk in opkomst zijn.

Dat er in Nederland een tweedeling lijkt te ontstaan tussen hoog opgeleide mensen die het zich kunnen veroorloven in het dure westen van Nederland te wonen en vakmensen met een middelbare opleiding die veelal meer in het oosten van Nederland succesvol zijn. Daar kunnen ze tenslotte ook de woningen nog betalen. Flevoland ligt precies op het kantelpunt tussen oost en west Nederland. Een interessant snijvlak.

Hij liet ook zien mensen met een middelbaar opleidingsniveau uit de grote steden "gejaagd" worden. In Amsterdam zijn wel mogelijkheden voor mensen met een laag of hoog inkomen maar de middengroepen vertrekken. Dat gebeurt nu ook al in Almere. Dus zie je dat de hogere inkomens naar de steden trekken en de midden inkomens er uit. Dat zie je in heel Nederland en ook in Flevoland. Langzaamaan wordt Flevoland dus steeds meer een gewone provincie want deze trends zien we in heel Nederland.

Natuurlijk is er uit de polder veel pendel. Nog steeds trekken er elke dag veel mensen met name Almere uit om elders te werken maar interessant is dat, dat in Lelystad niet het geval is. Daar trekken elke dag meer mensen naar toe dan er uit gaan. Ook neemt de pendel naar het oosten toe. De relatie met Gelderland en Overijssel wordt steeds belangrijker. We zien een kanteling naar het oosten. Zijn we ons deze relatie wel goed bewust? Zouden we de infra naar bijvoorbeeld Nijkerk niet sterk moeten verbeteren in plaats van alleen naar het westen te kijken? "Go east young man".

Op verzorging is er echt nog wat te doen. De winkels zijn goed in Almere en ook het hoger onderwijs maar in Lelystad kunnen echt nog wat stappen worden gezet. Uit de polder gaan mensen nog heel veel naar buiten de provincie als het om verzorging gaat vaak naar de steden waar ze ook werken.

Marion Greidanus, senior planoloog bij de provincie Noord Brabant, vertelde hoe ze in Brabant met de kennis die ze van Pieter Tordoir hebben opgedaan zijn omgegaan. In Brabant zien ze de hele provincie als een slimme netwerkstad. Niet meer elke kern alle voorzieningen maar met elkaar kijken wat goed is voor het netwerk. Het Daily Urban System kan een groot gebied zijn maar ook een klein gebied maar is altijd aanvullend aan elkaar. Vervolgens gaf ze aan hoe belangrijk het is de feiten van Tordoir voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk te maken, die informatie vervolgens breed te delen en daar dan conclusies aan te verbinden voor de rol van de provincie en de afspraken daarover met partners.

Wat zegt dat nu over Regionale Kracht en de provincie Flevoland? We zijn duidelijk toe aan de herijking van een aantal aannames die al heel lang de koers van de regio bepalen. Niet alleen meer naar het westen kijken maar zeker ook naar het oosten. Het is prettig om als regio vrienden aan beide kanten te hebben. We zien ook zeker een aantal prachtige mogelijkheden om deze regio te versterken. Er komt al veel aan met Lelystad airport en flevokust en de ruimte voor prachtige woonvormen maar er kan nog heel wat op het gebied van infra naar het oosten, het toevoegen van, node gemiste, voorzieningen, het verbeteren van de groenblauwe recreatieve mogelijkheden en het met onze partners hard werken aan het toevoegen van die kwaliteiten die

onze regio economisch sterker en welvarender maken. Uiteraard altijd met onze partners samen maar zeker ook vanuit een heldere eigen provinciale visie op de opgaven waar we in Regionale kracht voor staan. Pieter Tordoir en Marion Greidanus hebben ons daar verder mee geholpen. Nu moeten en kunnen we daar verder mee aan de slag.

Bart Krol

14 juni 2018.